

Datum : 8 januari 2018

**'Ontluisterend
en genadeloos,
en tegelijk
zeer geestig.'**

*– Juryrapport
De Gouden Uil*

Alleen maar nette mensen

ROBERT VUIJSJE

R O M A N

N I J G H & V A N D I T M A R

Inhoud

Algemene gegevens van het boek	3
Informatie over de schrijver	3
Titelverklaring	3
Genre	3
Samenvatting	4
Keuze	6
Personages	6
Schrijfstijl en taalgebruik	7
Plaats/Ruimte	7
Tijd	7
Perspectief	7
Thema	7
Motieven	8
De visie van de schrijver	8
Plaats in literatuurgeschiedenis	8
Eigen mening	9
Bronvermelding	9

Algemene Gegevens

Titel: Alleen maar nette mensen

Schrijver: Robert Vuijsje

Plaats van uitgave: Nijgh & Van Ditmar, Amsterdam

Jaar van uitgave en druk: Tweeëndertigste druk, september 2012

Eerste druk: maart 2008

Aantal Bladzijden: 286

Informatie over de schrijver

Robert Hendrik Vuijsje is geboren op 12 oktober 1970 in Amsterdam.

Robert Vuijsje is een Nederlands journalist en schrijver. Hij doorliep het Barlaeus Gymnasium en studeerde Sociologie en Amerikanistiek aan de Universiteit van Amsterdam. Ook bracht hij een jaar door aan de Amerikaanse Universiteit van Memphis. Van 1997 tot 2007 werkte Vuijsje

voor weekblad Nieuwe Revu. In 2008 debuteerde Vuijsje als schrijver met zijn roman *Alleen maar nette mensen*. Deze culturele zedenschets werd genomineerd voor de Libris Literatuur Prijs in 2009. Ook werd hij genomineerd voor de Belgische Gouden Uil literatuurprijs die hij vervolgens won. Op 8 maart 2010 is Vuijsje tevens uitgeroepen tot winnaar van de literaire jongerenprijs De Inktap 2010.

Titelverklaring

In Oud-Zuid wonen “alleen maar nette mensen”. Of zoals de verteller zegt in de roman: In Oud-Zuid is ‘alleen maar nette mensen’ codetaal. Iedereen weet dat je bedoelt: geen mensen die ze allochtonen noemen en vooral geen Marokkanen. (blz. 13) De uitdrukking komt daarna nog diverse keren in de roman voor. (blz. o.a. 115, 182 , 229, 276) Bovendien is de titel ironisch, want het gaat er in de roman allesbehalve netjes aan toe: er zijn vrij veel seksueel getinte passages die onverbloemd worden beschreven. Niet het 'alledaagse' ritueel van nette mensen.

Genre

Het is een psychologische roman waarin de hoofdpersoon David op zoek gaat naar de zin van het bestaan: bij wie hoor ik echt: bij de Nederlanders, bij de joden, bij de Marokkanen of bij de zwarten? Maar het gaat in de roman ook om de ontwikkeling van David en om die reden zou je “Alleen maar nette mensen” ook een ontwikkelingsroman kunnen noemen.

Samenvatting

Proloog

In de proloog wordt een dialoog gegeven van een ontmoeting tussen David en Rowanda. Haar naam staat afgebeeld op haar gouden tanden in haar gebit en het is een flitsende kennismaking. David valt voor negerinnen met grote borsten en dikke billen. Het volgende hoofdstukje is een bladzijde uit het dagboek van David waarin hij zijn opvatting geeft over de multiculturele samenvatting. Daarin wordt beweerd dat de ene bevolkingsgroep zich steeds afzet tegen de andere bevolkingsgroep en dat de eigenaardigheden van die bevolkingsgroepen afhankelijk zijn van wie er naar hen kijkt.

Februari

David Samuels is een 21-jarige zoon van een programmamaker bij de Nederlandse televisie. Ze wonen in Oud-Zuid in Amsterdam en behoren tot de incrowd van de intelligentsia. David heeft drie jaar geleden zijn gymnasiumopleiding voltooid aan het Barleus in Amsterdam. Daar heeft hij ook Naomi leren kennen, een heel aardig meisje met wie hij al jaren verkering heeft. Het is ook het enige meisje met wie hij seks heeft gehad. Zijn vrienden zijn Bas en Daan met hun andere klasgenoten Esther en Annet. Die zijn allemaal braaf aan de studie gegaan, maar David is zoekende naar de zin van zijn bestaan sinds hij het gymnasiumdiploma op zak heeft. Het is het afgelopen jaar dan ook slecht gegaan in zijn relatie met Naomi. De spanning is er van af en het jonge stel komt nauwelijks meer tot seksuele prestaties. Zijn ouders die graag groot doen met hun vriendenkring, besluiten dat David maar eens wat moet gaan doen en vertellen in het openbaar dat hij met een bevriende dokter Bornstein moet gaan praten. In deel 1 worden nu steeds enkele verhaaldraden door elkaar verteld: de kennismaking van David met de wereld van Rowanda, de negerin Queen uit de Bijlmer, de tanende relatie in het nabije verleden met Naomi en zijn bezoeken aan dokter Bornstein. David is joods) maar ziet er Marokkaans uit. Op straat wordt hij dan vaak voor een Marokkaan aangezien en hij moet derhalve steeds uitleggen dat hij een "witte man is". Met een oude negervriend van het gymnasium regelt hij dat hij een negerinnendisco in Amsterdam bezoekt. Daar komen vrijwel nooit witte jongens. De negerin Rowanda die hij ontmoet, is flink geschapen mag je wel zeggen. Het lijkt er best wel op dat Rowanda profiteert van het rijkeluiszontje David. Hij moet namelijk haar nieuwe BH betalen als hij wat met haar wil, want het aanraken van haar lichaamsdelen betekent toch wel het betalen van wat euro's. Hij heeft naar haar maatstaven gemeten ook maar een kleine piemel en dat vergroot zijn zelfvertrouwen niet. David wil een echte negerin en geen bounty (dat is een negerin van buiten maar een blanke van binnen) en Rowanda lijkt wel in aanmerking te komen voor het type van die echte negerin. In zijn dagboek noemt hij dat de vrouw met de dikke gouden Sherida-ketting om haar nek, maar wel intellectueel is. Het koppel levert wel problemen op, want als ze gaan winkelen in de PC Hoofstraat moeten ze hun tas laten doorzoeken en wanneer ze 's avonds samen naar een leuke club willen gaan, worden ze geweigerd onder het motto dat er geen plaats is voor hen tijdens een besloten avond.

Maart

In dit deel worden beide families met elkaar in aanraking gebracht. Eerst gaat Rowanda (voor Davids moeder steeds Rawana) op bezoek bij de familie in Oud-Zuid. Het is duidelijk dat de dikke Surinaamse helemaal niet past in de kring van de Samuels. Ze valt dan ook aardig uit de toon.

Ook haar vragen naar de beroepen van de kennissen die allemaal denken dat ze beroemd zijn, worden niet op prijs gesteld. Omgekeerd is de situatie humoristisch wanneer Davids ouders een bezoek brengen aan de Bijlmer en geconfronteerd worden met het eenvoudige gezin waarin Rowanda is voortgekomen. In de auto op weg naar huis is het dan ook aardig stil. De meegebrachte champagne was duurder dan het totale eten, merkt Davids vader op. Neef Ryan van Rowanda nodigt David uit een keer mee te gaan stappen. Wanneer David zegt dat hij niet weet of Rowanda dat goed vindt, begint Ryan te lachen. Dat moet je helemaal niet vragen, vindt hij. Ze gaan stappen en ze ontmoeten natuurlijk andere zwarte meisjes. Wanneer David op het punt staat een Antilliaans meisje te versieren, komt Rowanda met haar nichtje binnen. Ze maakt een scène en vertrekt. Wanneer hij enkele dagen later opbelt, wil ze niets meer met hem te maken hebben. David beproeft zijn geluk daarna op etno datingsites en krijgt contact met ene Lady Soul, met wie hij een afspraak maakt. Wanneer hij deze Muriel later ontmoet, blijkt ze wel heel grote borsten (maar 95 G) te hebben, maar verder is ze heel klein en intelligent is ze ook al niet. Wanneer hij bij het vrijen een condoom moet gebruiken, gaat het mis. Hij heeft een slappe gekregen. Tussendoor heeft de lezer een aantal korte flitsen gekregen van een nacht in een jacuzzi suite van een hotel bij Schiphol waar Naomi en David proberen om weer wat dichterbij elkaar te komen. Het is vlak voor kerst: ze praten over hun relatie, gaan uiteraard in bad maar tot seks komt het niet meer. Het lijkt alsof hun relatie altijd vast heeft gelegen in een schema van 18 jaar maar dat ze het daarna niet meer hebben geweten. Kort daarop vieren ze met elkaar Kerstfeest. De eerste dag bij Davids ouders en de tweede dag bij Naomi's ouders. Het zijn geen flitsende dagen. Wel geven ze elkaar nog mooie cadeautjes, maar er zit goed de klad in wat hun relatie betreft. Dat komt voornamelijk door de houding van David, maar Naomi wil hem wel de tijd geven om na te denken. Intussen probeert ze hem te stimuleren een studie op te pakken. David bezoekt Rowanda nog een keer, maar ze weet nog niet of ze met de verkering verder wil gaan. Ze wil immers geen liegman en David blijkt nu ook gelogen te hebben. In de dagen erna probeert hij het met wisselend succes steeds met zwarte vrouwen aan te leggen. Dat komt hem ook op een afstraffing te staan, waarbij zijn gezicht verbouwd wordt, wanneer hij in een bar Almede probeert te versieren; een man die hij als Scarface betitelt, lijkt daar niet zo van gediend te zijn. Hij moet zich onder behandeling stellen van Spoedeisende Hulp en ontmoet daar o.a. zijn oud-klasgenootje Esther die daar als co-schappen loopt. Ze heeft het verder geschopt dan hij. In de tussentijd is er veel MSN- en sms verkeer. Wanneer zijn moeder een keer naar salsa les gaat, moet hij met zijn vader een maaltijd klaarmaken. Bij Albert Hein ontmoeten ze een aardig Marokkaans meisje Naima, dat hem vraagt hoe hij aan de verwondingen in zijn gezicht komt. Hij is tegen een deur gelopen, antwoordt hij. Van Bas hoort hij dat er ook in Memphis Tennessee grote negerinnen lopen die misschien wel intelligent zijn. Via weer een gesprek met dokter Bornstein neemt hij een besluit om naar Amerika te gaan.

April

David vertelt eerst zijn ouders en later Naomi via MSN dat hij naar Amerika gaat om tot bezinning te komen. Naomi geeft aan dat het oké is en dat hij maar goed moet nadenken. Tegen Bas vertelt hij dat hij op seksvakantie gaat. In Memphis beleeft hij inderdaad heel gemakkelijk seksavonturen, maar net als in Amsterdam moet hij er wel steeds voor betalen. Zo moet hij voor het "gebruik" van het negerinnetje LaShondra 50 dollar betalen, zodat ze haar nagels kan laten doen. Ook mag hij een club mee met het meisje met de grootste borsten (Diamond) die hem wel voor 20 dollar "een blow job" aanbiedt. Maar uiteindelijk praten ze slechts met elkaar: David vertelt haar over Naomi die hij nu weer begint te waarderen. Wanneer hij later in de bar andere mannen met de hoeren bezig ziet, schaamt hij zich voor dat gedrag. Wanneer hij contact met Bas onderhoudt via MSN,

begeeft zijn computer het. Een iets oudere zwarte vrouw Rosalyn vraagt of ze hem kan helpen: ze is lerares op de universiteit en dus wel intellectueel. Ze nodigt hem uit om naar musea te gaan en ze praten over literatuur en het leven. Wat wil je met je toekomst?, vraagt ze hem. Hij begint inderdaad na te denken. Wanneer ze gaan shoppen koopt hij allerlei dingen voor Naomi (een boek, pumps van Calvin Klein die ze ooit op Tenerife was kwijtgeraakt, en hij laat een gouden armband maken met de namen van Naomi en David) dat belooft dus wat goeds. Hij belt met dokter Bornstein om hem te zeggen dat hij een zwarte intellectuele vrouw heeft gevonden, maar dat die eigenlijk net zo is als een witte intellectuele vrouw. Dan kan hij net zo goed met Naomi zijn, vindt hij. En een domme, zwarte vrouw alleen voor de begeerte, wil hij ook niet meer. Hij neemt het vliegtuig terug. Tijdens de vlucht ontstaat nog een humoristische situatie, wanneer het Nederlandse stel dat naast hem zit, denkt dat hij een Marokkaan is. Zodra hij iets verdachts in de zin heeft, zullen ze niet schromen in te grijpen, want ze verdenken hem een terrorist te zijn. Ook bij deze Nederlanders hoort hij dus niet. Thuisgekomen zit hij op MSN, wanneer Bas een vervelende mededeling voor hem heeft: Naomi is sinds kort bevriend met Daan. Dat is een dreun in zijn gezicht: hij was er immers in Amerika achter gekomen dat hij beter terug kon gaan naar Naomi. Het welkomstfeestje van zijn moeder mislukt dan ook. Daan geeft in een telefoongesprek aan dat David er zelf voor heeft gekozen. Van Ryan hoort hij dat ook Rowanda een andere kerel heeft. Naomi belt hem nog wel op en zegt dat nu eenmaal alles zo gelopen is. Ze vindt het jammer voor David maar ze moet verder in haar leven. Wanneer hij bij haar moeder aanbelt, wordt hij niet meer toegelaten. Het wordt dertig april en David ziet hoe de koninklijke familie Amsterdam aandoet. Wanneer hij ziet dat Willem-Alexander (40 jaar oud) zich in een jute zak hijst om te gaan zaklopen, beseft hij dat hij niet bij dat land wil horen. Niemand accepteert David beseft hij: hij voelt zich geen Nederlander, Rowanda en Naomi willen hem niet meer. Alleen Marokkanen mijden hem niet. Hij moet maar Marokkaan worden. Terug van het Museumplein ziet hij een mooi meisje lopen. Het blijkt Naima van Albert Hein te zijn. Hij spreekt haar aan. Ze is weliswaar Marokkaanse maar uit Casablanca, waarmee ze wil aangeven dat ze wel ontwikkeld zijn en ook in een betere buurt wonen. Ze praten over eten, maar voordat hij bij haar thuis mag komen eten, zijn er nog heel wat rituelen af te werken.

Keuze

Ik heb voor dit boek gekozen, omdat ik de verfilming al eerder had gezien en dus al wist waar het verhaal over gaat. Een tweede reden is dat ik een tip had gekregen dat dit lekker wegleeft dat is de voornaamste reden geweest om voor dit boek te kiezen

Personages

Rowanda

Rowanda is een grote Surinaamse negerin. Ze heeft een goede band met haar familie en die bemoeien zich met alles. Ze hecht veel waarde aan trouw en openheid en heeft moeite met vergeven. Ze komt uit een arm milieu en is niet erg intelligent.

Naomi

Naomi is Davids eerste vriendinnetje en een lief meisje. Ze blijft lang hopen en wachten op David maar uiteindelijk krijgt ze toch een andere vriend. Ze is slim en heeft een rustige persoonlijkheid.

David

David is erg zoekende. Hij voelt zich niet helemaal op zijn plek in de wereld doordat hij vaak voor Marokkaan wordt aangezien terwijl hij Joods is. Hij heeft een seksuele voorkeur voor grote negerinnen maar wil het liefst een intelligente vrouw. Als dit verenigd zou zijn in 1 persoon is hij het gelukkigst. Hij twijfelt veel en heeft moeite met beslissingen te maken. Pas als hij zich realiseert

wat hij niet wil, weet hij wat hij wel wil.

Rosalyn

Ze geeft les op de universiteit en is intelligent, ook is ze groot en donker. Zij laat David realiseren dat intelligentie niets met huidskleur te maken heeft.

Naima

David komt Naima tegen in de supermarkt. Ze is Marokkaans, slim en lief. Hij voelt dat hij bij haar zichzelf kan zijn en ze gaan een relatie aan.

Schrijfstijl en taalgebruik

De stijl van Robert Vuijsje in deze roman is overwegend humoristisch bedoeld, hij maakt veel gebruik van straattaal en populaire uitdrukkingen.

Plaats en ruimte

De plaats van handeling is natuurlijk Amsterdam. Deel 1 en 2 spelen zich daar geheel af en in deel 3 gaat de verteller voor een seksvakantie naar Tennessee (VS) Om de queeste af te maken keert hij natuurlijk terug naar Amsterdam. De handeling speelt zich vooral af in de wijk Oud-Zuid waar immers "alleen maar nette mensen wonen." Alleen David breekt uit dat milieu uit, omdat hij het saaie leven van o.a. Naomi zat is en zijn begeerten naar een zwarte negerin wil vervuld zien. Hij komt dan ook in de mindere wijken van Amsterdam terecht o.a. de Bijlmer.

Tijd

Het is een actuele roman met verwijzingen naar moderne attributen als mobiele telefoons, Ipods, MSN-contacten. Duidelijke verwijzingen naar data en jaartallen worden behalve de indeling in de delen Februari, Maart en April niet gegeven.

Maar er valt wel te beredeneren dat we waarschijnlijk in 2007 zijn gesitueerd. Naomi, het vriendinnetje van David, heeft als hotmailadres Naomi86. Dat houdt in dat ze in dat jaar geboren zal zijn. Ze is 21 jaar, namelijk net zo oud als David bij wie ze op het Barleus heeft gezeten. In een van de laatste hoofdstukken laat de verteller de koningin en kroonprins in Amsterdam optreden maar dat is in werkelijkheid niet op 30 april 2007 geweest. Wel vertelt hij daar dat de prins veertig jaar is. Willem-Alexander is in 1967 geboren en is dus in 2007 veertig jaar.

Perspectief

Je ziet het verhaal vanuit de ogen van David, de hoofdpersoon. Het boek is geschreven dus geschreven vanuit een ik-perspectief. Dat is al te zien in de eerste paar zinnen namelijk: 'Dag schoonheid,' zei ik. 'Ik ben David. Wie ben jij' 'Wie ik?' vroeg ze.

Thema

"Alleen maar nette mensen" is een queeste verhaal: de zoektocht naar de zin van het bestaan en bij welke groep je hoort. Voor David die van joodse afkomst is en in de rijke wijk Oud-Zuid woont, is het na het behalen van zijn gymnasiumdiploma niet zomaar vanzelfsprekend wat hij gaat doen. Zijn ouders hopen op een universitaire studie zoals zijn vrienden en zijn vaste vriendin Naomi doen, maar David is niet van plan om de wensen van zijn ouders op te volgen. Natuurlijk wordt hij niet gehinderd door gebrek aan geld en dat maakt zijn bestaan niet moeilijk, maar hij wil ook niet een uitgestippeld leven volgen. Dat blijkt wel uit het jacuzzi gesprek dat hij en Naomi hebben om hun relatie op te frissen.

Motieven

Naar aanleiding van de queeste naar wie hij zelf is, heeft David nog een queeste op seksueel gebied. Hij wil een spannend bestaan met een grote negerin waar de vonken vanaf vliegen, vooral met grote borsten en een breed achterwerk en ze moet ook nog intellectuele capaciteiten hebben. Dat weten we vooral uit de gesprekken die David voert met een bevriende psychiater Borstein. Die negerinnen te vinden lukt uiteindelijk wel. De meest in het oog springende is Rowanda ook al omdat ze haar naam op haar gouden tanden heeft gezet. Ook haar borstomvang (95F) is groot en het duurt niet lang of ze hebben seks met elkaar, al moet David er in zekere zin altijd wel voor betalen. Dat blijkt ook de andere rode draad door zijn seksuele relaties te zijn: de vrouwen zijn wel bereid tot seksuele tegenprestaties, maar vaak moet er wel wat voor worden neergelegd. Alleen in ploegendienst (toch min of meer een onsmakelijke groeps"verkrachting.") hoeft niet te worden betaald. Toch zijn er grenzen aan Davids normen voor seksueel gedrag: hij schaamt zich voor zijn gedrag met Ryan, wanneer ze samen in een kelderbox seks bedrijven met een vrouw die net een baby heeft en hij bedankt voor de eer in "ploegendienst" te werken. Wanneer hij in Nederland uitgekakt lijkt, verlegt David zijn werkterrein naar Tennessee, maar ook daar is seks een handelsmerk geworden en moet ervoor betaald worden. Ook in deze omgeving komt het voor dat David zich schaamt voor seksueel gedrag (Bij het animeermeisje Diamond). Wel ontmoet hij een intellectuele negerin Rosalyn: ze is iets ouder dan David en heeft zich opgewerkt naar een positie op de universiteit. Dan ervaart hij dat intelligentie ook niet iets waarnaar hij zoekt, want wanneer zwarte vrouwen intelligent worden, gaan ze op witte vrouwen lijken en dan kan hij maar beter naar Naomi teruggaan. Die heeft intussen eieren voor haar Oud-Zuidgeld gekozen en is een relatie aangegaan met Daan. De schrijver lijkt een boontje- komt- om- zijn- loontje- versie van liefdesrelaties geschreven te hebben. Maar dan er is er de Marokkaanse deus ex machina Naima. Net ervoor was David bij het zien van de zakloop prestaties van Willem Alexander tot de conclusie gekomen dat hij zich geen Nederlander voelde (vgl. ook de situatie op de terugvlucht naar Nederland waar hij door een Nederlands stel als een potentiële terrorist wordt gezien). Mensen worden toch voornamelijk beoordeeld op hun uiterlijk. Hij lijkt het meest op een Marokkaan en hij zal zich dus daar maar met zijn gedrag bij aansluiten. Dan volgt de positieve afloop met Naima, de zwarte engel.

De visie van de schrijver

De schrijver zet de donkere mensen als minderwaardig persoon te opzichte van de blanken mensen. Daar heeft de schrijver ook wel gelijk in, want in de echte wereld gebeurt dit helaas nog steeds. Wel is er tussen nu en de tijd dat dit boek is geschreven veel verandert in een positief opzicht.

Plaats in literatuurgeschiedenis

Dit boek valt onder de moderne Nederlandse literatuur en gaat het boek dus mee met de mode van zijn tijd. Het boek *Alleen maar nette mensen* heeft veel weg van de andere boeken van Robert Vuijsje. Dan heb ik het wel over de boeken die na *Alleen maar nette mensen* zijn geschreven door Robert Vuijsje.

Eigen mening

Het deel dat David terugkomt uit Memphis (einde van het boek) en erachter komt dat zijn vriendin Naomi met Daan is, en beseft dat hij tevreden moest zijn met wat hij had. Dat is een stuk dat mij het meest aanspreekt en ook een positieve werking op mij heeft. Het is niet goed om altijd maar meer en meer te willen hebben. op een gegeven moment moet je tevreden zijn met wat je hebt. De delen waarin heel specifiek werd ingegaan op hoe het bij David eraan toe ging in bed hadden ze van mij weg mogen laten. een paar keer is misschien leuk maar na vijf keer weet je het wel. Het boek is denk ik het best te vergelijken met zijn eigen verfilming, aangezien de film op het boek is gebaseerd. Het taalgebruik in het boek is leuk gecombineerd van straattaal in de Bijlmer tot de wat duurder woorden van oud-zuid. Het eindoordeel: Dit boek is goed geschreven en probeert een goed verhaal over te brengen. Ik ben niet de enige die daar zo over denkt aangezien de prijzen die dit heeft gewonnen. Als mensen een boek willen lezen waarin veel gebeurt, lekker doorleest en dit onderwerp hun interesseert raad ik dit boek zeker aan.

Bronvermelding

https://nl.wikipedia.org/wiki/Robert_Vuijsje

http://uittrekselbank.nbdbiblion.nl/uittrekselbank/abonnee/detail?tek_id=295384

https://www.google.nl/search?q=robert+vuijsje&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiy77Bz8DYAhXLAcAKHdoJCq0Q_AUICigB&biw=1366&bih=691